

Zeitschrift: Schweizer Archiv für Tierheilkunde SAT : die Fachzeitschrift für Tierärztinnen und Tierärzte = Archives Suisses de Médecine Vétérinaire
ASMV : la revue professionnelle des vétérinaires

Herausgeber: Gesellschaft Schweizer Tierärztinnen und Tierärzte

Band: 61 (1919)

Heft: 2

Rubrik: Verschiedenes

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 16.05.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Verschiedenes.

Jahresbericht über die Frequenz des Tierspitals Zürich pro 1918.

a) Pferde.	Spital- Klinik	Ambul. Klinik	Konsult. Klinik
Croup. Pneumonie	24	25	21
Pleuritis	—	9	—
Druse und Angina	5	22	38
Pfeidestaube	—	2	1
Rotz (-verdacht)	2	—	—
Starrkrampf	3	—	2
Perniz. Anämie	5	15	39
Morbus maculosus	1	3	7
Hämoglobinurie.	2	—	—
Muskelrheumatismus	—	—	—
Allgem. Anämie und Marasmus	59	137	56
Prodromalfieber	8	19	10
Pharyngo-Laryngitis	2	59	21
Sinuskatarrh	7	—	44
Bronchitis und Alveolitis	22	39	117
Lungenemphysem.	6	16	28
Pfeiferdampf	1	—	5
Herzkrankheiten	3	7	31
Gefässkrankheiten	1	5	3
Stomatitis	1	4	14
Alveolarperiostitis inkl. Karies	8	1	17
Zahnanomalien	5	67	276
Gastro-Enteritis	27	34	141
Kolik	118	86	25
Vergiftungen	2	5	—
Würmer	1	19	92
Krankheiten der Harnorgane	3	6	9
„ der Geschlechtsorgane.	11	17	28
„ des Nervensystems	9	10	33
„ der Haut inkl. Mauke	8	23	123
„ der Augen	1	15	129
Wunden	31	101	267
Quetschungen und Décollements	4	23	75
Phlegmone und Abszess	12	27	92
Läuse	4	29	25

	Spital- klinik	Ambul. Klinik	Konsult. Klinik
Räude	6	14	12
Bugbeulen	5	10	23
Widerristverletzungen	13	3	46
Krankheiten der Sehnen und Sehnen- scheiden	17	36	86
Bänderzerrungen, Distorsionen	2	10	19
Muskelzerrungen und -Erkrankungen .	3	2	7
Knochenkrankheiten und Frakturen .	8	12	55
Gelenkskrankheiten	9	29	36
Spat	11	8	49
Einschuss	16	55	38
Podotrochilitis	7	3	27
Schulterlahmheit	2	—	10
Hufdefekte und -deformationen . . .	7	10	36
Hufentzündungen und -abszesse . . .	7	46	75
Nageltritte	14	24	55
Hufknorpelerkrankung.	8	24	21
Hufkrebs	2	1	20
Neubildung	7	—	26
Hernien	1	—	3
Kastration von Hengsten	28	—	8
Untersuchung auf Trächtigkeit. . . .	—	3	1
„ „ Gesundheit (Kauf).	—	34	213
Verwahrung	28	—	—
Sektion	—	6	—
Total	597	1155	2636

b) Rinder.

Stallinspektionen	—	7	—
Tuberkulose inkl. Impfung	—	39	—
Aktinomykose	—	6	—
Septische und pyämische Infektionen.	—	10	—
Krankheiten der oberen Luftwege. . .	—	6	—
„ der Lunge und Pleura	1	11	—
„ des Herzens	—	4	—
„ des Magens und Darmes	1	135	1
Stomatitis	—	2	—
Krankheiten des Bauchfelles	—	8	—
Gehirn- und Rückenmarkskrankheiten.	—	1	—
Krankheiten der Harnorgane	—	8	—

	Spital- klinik	Ambul. Klinik.	Konsult. Klinik.
Lecksucht	—	7	—
Katarrhalfieber	—	3	—
Kälberdiphtherie	—	12	—
Rachitis	—	3	—
Hautkrankheiten inkl. Läuse.	—	14	—
Krankheiten der Ovarien	—	139	2
„ des Uterus inkl. Cervix	—	154	5
„ der Scheide inkl. Vaginitis	—	18	—
„ verrucosa	—	49	—
„ der männl. Geschlechtsorg.	—	6	—
Geburten	—	25	—
Retentio placent.	—	61	—
Schutzimpfungen gegen kontag. Abortus	—	48	—
Gebärparese	—	7	—
Festliegen	—	8	—
Prolaps uteri	—	2	—
Parenchymatöse Mastitis	—	35	—
Katarrhalische Mastitis	—	16	3
Gelber Galt	—	17	—
Andere Euter- und Zitzenkrankheiten	—	52	—
Untersuch auf Trächtigkeit	—	57	—
Anämie und Marasmus	—	4	—
Nabelentzündung	—	25	—
Hernien	—	3	—
Wunden und Abszesse	—	34	—
Neubildungen	2	7	—
Gelenkrheumatismus	—	28	—
Traumatische Gelenkentzündung	—	5	—
Muskelzerrungen und Distorsionen	—	5	—
Sehnen- u. Sehnenscheidenentzündungen	—	19	—
Knochenkrankheiten und Frakturen	—	18	—
Klauenerkrankheiten	—	169	3
Hämatome und Décollements	—	14	—
Carpalbeulen	—	13	—
Phlegmone	—	15	—
Augenerkrankheiten	—	7	—
Kastration von Kühen und Kälbern	1	11	—
Nasenring einsetzen	—	5	1
Sektionen und Fleischschau	—	10	—
Untersuch auf Gesundheit	2	273	36
Total	7	1635	51

c) Schweine.	Spital- klinik	Ambul. Klinik	Konsult. Klinik
Rotlauf inkl. Impfung	—	11	—
Schweineseuche	—	4	—
Nervenkrankheiten	—	3	1
Nasenkatarrh	—	—	—
Rheumatismus	1	—	—
Gastroenteritis	—	14	1
Prol. ani	—	—	2
Wunden und Abszesse	1	10	—
Hautkrankheiten, Räude, Läuse . . .	3	112	2
Knochenkrankheiten	—	12	—
Hernien	3	24	3
Klauenkrankheiten	—	1	—
Arthritis	—	5	—
Kastration	—	156	71
Sektion	—	5	—
Geburt	—	2	—
Mastitis	—	6	—
Verminosis	—	3	—
Bronchitis	—	1	—
Untersuch auf Gesundheit	—	8	—
Total	8	377	80

d) Ziegen und Schafe.	Spital- klinik	Ambul. Klinik	Konsult. Klinik
Untersuch auf Gesundheit	—	6	14
Krankheiten der Verdauungsorgane .	—	11	3
Anämie	—	4	—
Krankheiten der Geschlechtsorgane. .	—	13	2
Geburten	—	11	—
Kastration	—	1	3
Hernien	—	1	—
Thyreoidektomie	1	—	—
Gelenke und Knochen	—	2	—
Sektion und Fleischschau	—	4	—
Euterkrankheiten	1	8	—
Herzkrankheiten	—	2	—
Wunden	—	4	—
Respirationskrankheiten inkl. Verminosis	—	7	—
Räude	—	—	2
Total	2	74	24

e) Hunde.	Spital- klinik	Ambul. Klinik	Konsult. Klinik
Rachitis	1	—	6
Prodromalfieber	2	—	—
Nasen- und Rachenkatarrh	—	1	6
Angina und Druse	1	—	14
Pneumonie und Pleuritis	11	2	9
Bronchitis und Alveolitis	4	4	20
Herzkrankheiten	—	—	—
Fettsucht	—	—	—
Ascites	1	2	—
Staupe	22	14	55
Gastritis hämorrhagica	12	2	4
Krankheiten d. Kau- u. Schlingapparates	6	—	18
Magen- und Darmkrankheiten	50	2	41
Darmparasiten	14	1	50
Peritonitis	—	—	—
Nephritis	24	1	10
Krankheiten der Harn- und Geschlechts- organe	7	7	33
Untersuch auf Trächtigkeit	—	2	3
Obstipation und Afterdrüsenabszesse	23	—	42
Mastitis	—	—	1
Geburten	8	2	3
Krankheiten von Gehirn und Rücken- mark	4	—	6
Krankheiten der Augen	3	7	56
„ der Ohren	14	—	105
Neubildungen	10	—	27
Wunden und Abszesse	32	6	89
Hernien	2	—	1
Krankheiten der Gelenke u. Knochen	7	4	27
„ der Pfoten	7	4	61
„ der Muskeln	—	—	2
Innerl. Verletzung	—	2	—
Rheumatismus	1	5	12
Anämie und Marasmus	1	1	3
Tetanus	—	—	—
Vergiftungen	2	4	—
Räude	1	1	14
Ekzema rubrum	17	1	26
Andere Ekzeme	18	1	91
Akne	7	1	18

	Spital- Klinik	Ambul. Klinik	Konsult Klinik.
Prurigo	2	—	24
Hautparasiten	9	—	39
Untersuchung auf Gesundheit, Wert, Kauf, Rasse, Alter	4	2	38
Kastration männl. Tiere	—	1	2
Kastration weibl. Tiere	20	—	—
Brunst.	4	2	3
Verwahrung	47	—	—
Struma	2	—	22
Chloroformnarkose	1	1	1
Untersuchungen betr. Wut	4	—	61
Eklampsie	—	3	—
Total	405	86	1043

f) Katzen.

Katzenseuche Enteritis	3	—	23
Krankheiten der Respirationsorgane .	—	—	22
„ der Verdauungsorgane .	—	2	83
Darmparasiten	—	—	13
Krankheiten der Harn- u. Geschlechts- organe.	—	—	8
„ des Nervensystems . . .	—	—	—
„ der Knochen	—	—	25
„ der Pfoten	—	—	4
„ der Haut	—	1	15
Hautparasiten	—	—	6
Krankheiten der Augen und Ohren. .	—	—	25
Ascites	—	—	1
Wunden und Abszesse	3	—	26
Neubildungen	—	—	4
Marasmus	—	—	2
Vergiftungen	—	—	1
Tuberkulose	—	—	—
Geburt	—	—	5
Kastration männl. Tiere	—	—	154
Untersuchung auf Gesundheit	—	—	45
Hernien	—	—	1
Räude	1	—	34
Agonie.	1	—	3
Innere Verletzungen	—	—	2
Total	8	3	502

g) Geflügel.		Spital- klinik	Ambul. Klinik	Konsult. Klinik
Hühner, Enten, Tauben:				
Diphtherie	—	—	8	
Darmkrankheiten	1	17	4	
Chirurg. Krankheiten	—	—	3	
Hautkrankheiten	—	—	3	
Gelenkkrankheiten	—	—	3	
Sing- und Ziervögel:				
Verdauungskrankheiten	—	—	6	
Nervenkrankheiten	—	—	1	
Wunden	—	—	1	
Krallenkrankheiten	—	—	5	
Marasmus	—	—	1	
Hautkrankheiten	—	—	5	
Augenkrankheiten.	—	—	1	
Gelenkkrankheiten	—	—	1	
Total	1	17	47	

h) Andere Tiere. Kaninchen:			
Untersuchung auf Gesundheit	—	—	2
Respirationskrankheiten	—	—	4
Wunden und Abszesse	—	—	6
Nervenkrankheiten	—	—	5
Darmkrankheiten	—	7	22
Geschlechtskrankheiten	—	—	1
Augen-, Ohrenkrankheiten	—	—	11
Knochenkrankheiten	—	—	7
Hautkrankheiten	—	—	2
Kastration	—	2	23
Total	—	9	83

Zusammenzug.	Spital- klinik	Ambul. Klinik	Konsult. Klinik	Total der untersuchten Objekte
Pferde	597	1155	2636	4388
Rinder	7	1635	51	1693
Schweine	8	377	80	465
Ziegen und Schafe	2	74	24	100
Hunde	405	86	1043	1543
Katzen	8	3	502	513
Geflügel	1	17	47	65
Kaninchen	—	9	83	92
Total	1028	3356	4466	8850

Jahresbericht über die Frequenz des Vet.-path. Institutes der Universität Zürich im Jahre 1918.

Erstattet von Prof. Dr. W. Frei, Direktor.

106

107

Krankheiten	Pferde		Rinder		Schweine		Hunde		Katzen		Hühner		Andere Tiere	
	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.
Infektionskrankheiten.														
Tuberkulose . . .	4	—	62	—	5	—	—	—	—	—	—	—	1 Ziege	1 Papagei
Milzbrand . . .	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Rauschbrand . . .	8	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 Ziege	—
Malignes Ödem . .	—	—	41	—	6	—	—	—	—	—	—	—	1 Heustaub	—
Rotz	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Druse	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Infektiöser Abortus .	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paratuberkul. Enteritis	8*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aktinomykose . . .	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 Mensch	—
Botryomykose . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Agglutinat. neg.	—
Pyelonephritis . . .	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	* 2 Agglutinationen	—
Lungenseuche . . .	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rotlauf	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Schweineseuche . . .	—	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Schweinepest . . .	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kälberpneumonie . .	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hühnercholera . . .	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Geflügeldiphtherie .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Septikämie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Perniziöse Anämie . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbus maculosus . .	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumonomykose . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verschiedene Infektionen .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Invasionskrankheiten.														
Strongylisten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cestoden	—	—	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Distomen	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Coccidien	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Organkrankheiten.														
Zirkulationsorgane.														
Epi-Myo-Endokard . .	1	4	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gefässe (Thromben) . .	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verblutung	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blutparasiten	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Atmungsorgane.														
Obere Luftwege . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchien	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lunge	5	6	18	—	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Übertrag	33	17	206	—	108	2	1	18	2	19	—	28	8	96

Krankheiten	Pferde		Rinder		Schweine		Hunde		Katzen		Hühner		Andere Tiere	
	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.	Präp.	Sekt.
Übertrag	33	17	206	—	108	2	1	18	2	19	—	28	108	96
Brustfell	—	2	2	—	—	—	—	6	—	1	—	—	—	—
Schilddrüse	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Verdauungsorgane.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maulhöhle und Schlund	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magen und Darm	1	4	8	—	4	2	1	19	—	13	1	14	—	{ 3 Enten, 1 Affe, 1 Hirsch, 5 Fische, 2 Meerschweinchen.
Leber und Milz	3	—	21	—	8	—	—	2	1	6	—	—	2 Schafe	—
Bauchfell	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
Invagination, Volvulus, Inkarzeration.	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rupturen	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Harn- und Geschlechtsorgane.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scheide und Gebärmutter	—	—	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Eileiter und Eierstöcke .	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2 Schafe	—
Hoden, Prostata und Samenstrang	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Blase	2	1	5	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Nieren	4	1	26	—	4	—	—	22	1	2	—	—	—	—
Euter	—	—	9	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eihäute	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Knochen und Knorpel.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Frakturen	—	3	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—
Gelenke	1	—	7	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Normale Knochen	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muskulatur	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abszesse und Phlegmonen	1	—	9	—	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Hautkrankheiten.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Flechten,	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	{ 41 Pferde * } 65 Maultiere	—
Räude	106*	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—
Ektoparasiten	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Dermatitis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sonst. Hautveränderungen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Aszites	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Marasmus und Kachexie	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vergiftungen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Geschwülste.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Homotypische	3	—	3	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—
Heterotypische	3	—	5	—	1	—	2	6	—	1	—	—	* 1 Maul.	—
Granulationsgeschwülste	2*	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	* 3 Ziegen	—
Missbildungen	—	—	7	—	—	—	—	1	—	—	—	—	* 4 Ziegen	—
Milch.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gelber Galt	—	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
+	—	—	52*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
+	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	10*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulose	—	—	4	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Harnuntersuchungen . . .	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 Kanin.	—
Eiteruntersuchungen . .	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	{ 6 Kaninchen, 4 Forellen, 244 Konserven	—
Sputumuntersuchungen . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 Rotlaufserum	—
Bakt. Fleischuntersuchungen	3	—	25	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3 „Rattapan“	—
Serenuntersuchungen . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Virulenzprüfungen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Desinfektionsversuche . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—
Wasseruntersuchungen . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—
Futteruntersuchungen . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Kotuntersuchungen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	{ 1 Mastisol 2 Jodoformgaze
Blutuntersuchungen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	Pferdefleisch
Untersuchung auf Sterilität.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 Fische
Eiweissdifferenzierung . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Normale Unters.-Objekte .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	200	33	491	—	136	5	10	90	6	50	6	46	349	111

Zusammenstellung:

Präparate: 200 Pferde, 491 Rinder, 136 Schweine, 10 Hunde, 6 Katzen, 6 Hühner, 349 andere Tiere . . . Summa 1198
Sektionen: 33 Pferde, 5 Schweine, 90 Hunde, 50 Katzen, 46 Hühner, 111 andere Tiere . . . 335

Total der Untersuchungsobjekte 1533

Ferner wurden im Berichtsjahre 285 Rotlaufkulturen zu 10 Impfdosen abgegeben.